

Situació d'aprenentatge¹

Tot i que es proposa un model concret, aquest és un exemple més de l'estructura i els components que pot tenir una planificació a l'educació infantil. Cada escola bressol o escola pot consensuar el seu propi model, decidint quin s'ajusta millor a les seves necessitats de planificació.

Títol	La paraula més bonica
Nivell educatiu/ internivell	2-3 anys

¹ Les situacions d'aprenentatge al primer cicle d'educació infantil són experiències que viuen els infants i que l'equip educatiu utilitza per desenvolupar aprenentatges. Es donen en un context concret, plantegen un repte i estan orientades a desenvolupar les competències específiques.

DESCRIPCIÓ (context + repte)

Per què aquesta situació d'aprenentatge? Està relacionada amb alguna altra? Quin és el context?² Quin repte planteja?³

Context: Les manifestacions orals literàries tenen una influència cabdal en el desenvolupament del llenguatge, tant en l'àmbit fonètic com en el sintàctic i morfològic. La narració literària connecta l'infant amb la seva essència i li permet explorar i anar ordenant el món des de la seva creativitat i imaginació. El folklore i les narracions orals ja no estan tan presents en l'àmbit familiar, i és en l'espai de l'escola on es genera el primer contacte amb l'art de la paraula en forma de poemes, cançons i històries.

La mestra observa dins del grup de 2-3 anys que alguns infants mostren molt interès per escoltar i reproduir històries o cançons, alhora que ha anat veient que d'altres necessiten reforçar l'expressió oral. Arran d'aquesta observació, la persona adulta que acompanya el grup genera espais i diferents materials per tal que els infants puguin apropar-se al llenguatge literari, i per tant, se'ls generi el **repte** d'anar reproduint petites històries, i gaudeixin d'experiències estètiques culturals i comunitàries dins de la quotidianitat del grup.

² Context: conjunt de circumstàncies que expliquen un esdeveniment o una situació i que envolten un individu, un col·lectiu o una comunitat, etc.

³ El repte al primer cicle d'educació infantil està relacionat amb moments quotidians, petits desafiaments, dins d'un context real i amb sentit, basat en les necessitats internes dels infants que sorgeixen de manera espontània des de la capacitat, la curiositat, l'exploració i la descoberta. Resoldre'l implica mobilitzar sabers i connectar accions a partir de les quals es desenvolupen capacitats personals.

COMPETÈNCIES ESPECÍFIQUES⁴

Amb la realització d'aquesta situació d'aprenentatge s'afavoreix el desenvolupament de les competències específiques dels eixos següents:

- Eix 1. Un infant que creix amb autonomia i confiança
- Eix 2. Un infant que es comunica amb diferents llenguatges
- Eix 3. Un infant que descobreix l'entorn amb curiositat
- Eix 4. Un infant que forma part de la diversitat del món que l'envolta

Competències específiques	Eix 1	Eix 2	Eix 3	Eix 4
Viure les emocions, expressant i reconeixent sentiments i necessitats, per anar creixent en benestar emocional i seguretat afectiva.	x			
Interpretar, comprendre i expressar missatges, emprant recursos i coneixements basats en la pròpia experiència, per avançar en la comunicació i la construcció de nous aprenentatges.		x		
Expressar-se de manera entenedora, personal i creativa mitjançant diferents llenguatges, explorant-ne les possibilitats i gaudint-ne, per respondre a diferents contextos comunicatius.		x		
Avançar en la relació amb els altres en condicions d'igualtat, creant lligams, per construir la pròpia identitat basada en els valors democràtics i de respecte als drets humans.				x
Apreciar progressivament l'entorn social i cultural proper i la seva diversitat, mostrant interès i respecte per conviure.				x

⁴ Aquestes competències són les mateixes que estan referenciades al [Decret 21/2023, de 7 de febrer](#), d'ordenació dels ensenyaments de l'educació infantil.

OBJECTIUS D'APRENENTATGE I CRITERIS D'AVUACIÓ

<p>Objectius d'aprenentatge⁵ Què volem que aprenguin els infants i per a què? Què esperem aconseguir amb aquesta situació? CAPACITAT + SABER + FINALITAT</p>	<p>Orientacions per a l'avaluació Com sabem que ho han après? ACCIÓ + SABER + CONDICIONS</p>
<p>1. Participar progressivament en les situacions comunicatives per poder expressar-se i ampliar el repertori lingüístic.</p>	<p>1.1. Expressar les pròpies emocions o sensacions comunicant-se de manera verbal en els diferents moments de relació. 1.2. Fer un ús funcional de la llengua oral augmentant el repertori lingüístic en les diferents interaccions amb el grup i la persona adulta.</p>
<p>2. Iniciar-se en la interpretació de diferents manifestacions artístiques (literatura infantil, expressió musical i corporal) per fomentar la imaginació, la creativitat i la curiositat.</p>	<p>2.1. Utilitzar la repetició de seqüències d'històries a partir de les propostes literàries que ja coneix. 2.2. Explorar les possibilitats rítmiques i simbòliques de la literatura sonora en moments de narració oral. 2.3. Expressar verbalment o corporalment parts d'alguna manifestació artística coneguda o familiar en moments de vida quotidiana.</p>
<p>3. Crear lligams en la relació amb els altres per reforçar el vincle afectiu entre la persona adulta i els iguals.</p>	<p>3.1. Participar en les propostes de grup establint relacions i vincles amb els altres a través de sons o paraules. 3.2. Compartir mirades, gestos o jocs amb els iguals i la persona adulta en diferents moments del dia a dia.</p>
<p>4. Apreciar gradualment la diversitat cultural propera per sentir-se part del grup.</p>	<p>4.1. Mostrar emocions i sentiments davant d'algunes narracions, músiques o expressions culturals del folklore popular del grup. 4.2. Mostrar curiositat per les manifestacions culturals i artístiques del repertori que s'ha creat dins del grup.</p>

⁵ Les competències específiques estan formulades de manera general i convé concretar-les per definir quins seran els aprenentatges que s'adquiriran amb la realització de la situació d'aprenentatge.

SABERS⁶

Amb la realització d'aquesta situació d'aprenentatge es tractaran els sabers següents:

Saber
<p><i>Desenvolupament de l'afectivitat</i></p> <ul style="list-style-type: none">
- Vivència i expressió d'emocions, sentiments i sensacions.
- Disposició per establir relacions afectives positives amb els altres infants i amb les persones adultes amb qui comparteix situacions i activitats quotidianament.
- Vivència i expressió de les pròpies necessitats, preferències i interessos.
<p><i>Intenció i elements de la interacció comunicativa</i></p> <ul style="list-style-type: none">
- Desig de comunicar-se com a base de l'intercanvi comunicatiu.
- Utilització de les possibilitats motrius del cos amb intencionalitat comunicativa i expressiva.
- Manifestació d'actituds comunicatives significatives: atenció conjunta, mirada referencial i escolta atenta.
<p><i>Comunicació oral. Expressió, comprensió i diàleg</i></p> <ul style="list-style-type: none">
- Comprensió de les intencions i dels missatges amb una escolta activa, reconeixent els diferents senyals comunicatius: gest, entonació...
- Iniciació en la descoberta i l'ús de la llengua oral com a oportunitat d'expressió i representació.
- Expressió de necessitats, sentiments i idees mitjançant la llengua oral.
- Utilització de frases senzilles en situacions properes: primeres converses amb sons, vocalitzacions i jocs d'interacció.
- Ampliació progressiva del repertori lingüístic.
- Interès, gaudi i participació en intercanvis lúdics amb la llengua oral.

⁶ Aquests sabers poden ser els mateixos que els referenciats al [Decret 21/2023, de 7 de febrer](#), d'educació infantil, i que estan organitzats per blocs. També es poden concretar o afegir nous sabers que responen al context proper de l'infant.

Literatura infantil

- Interès progressiu pels textos literaris infantils orals i escrits. Gaudi d'aquests textos.
- Creació de vincles afectius i lúdics amb les persones que comparteixen els relats i amb els textos literaris.
- Ampliació progressiva del repertori de cançons de bressol, moixaines i jocs de falda, contes...
- Inici en la lectura d'imatges significatives i la descodificació de signes visuals més usuals en l'entorn proper.

Llenguatge i expressió musical

- Iniciació en la descoberta i l'ús del llenguatge musical com a oportunitat d'expressió i representació.
- Reconeixement i reproducció de cançons, cantarelles, poemes, jocs de falda i ritmes coneguts.
- Descoberta de les possibilitats sonores i expressives de la veu, del cos, dels objectes i dels instruments.
- Desenvolupament de l'escolta com a font de descobriment i gaudi.

Llenguatge i expressió corporal

- Iniciació en la descoberta i l'ús del llenguatge corporal com a oportunitat d'expressió i representació.
- Expressió i exploració lliure del gest i el moviment en l'espai.
- Participació en jocs i danses senzilles reproduint alguns moviments i gestos.

La vida amb els altres

- Identificació dels primers vincles afectius i interès cap als altres infants i adults de referència.
- Transició progressiva del grup familiar al grup social.
- Disposició per establir relacions afectuoses i respectuoses.
- Reconeixement dels infants de l'escola com a grups socials de pertinença.
- Adquisició progressiva d'habilitats socials que facilitin la integració en els diferents grups en els quals participa.
- Iniciació progressiva de responsabilitats en activitats i jocs.

Interacció social i cura de l'entorn

- Participació activa en celebracions i tradicions culturals presents al seu entorn.
- Exploració progressiva de l'entorn social i cultural amb interès i curiositat.
- Comprensió progressiva dels costums i estils de vida referits a la pròpia cultura.
- Reconeixement d'elements i característiques de l'entorn sociocultural habitual (festes, tradicions, històries...).

DESENVOLUPAMENT DE LA SITUACIÓ D'APRENTATGE

Quines són les principals decisions respecte a les estratègies metodològiques que es preveuen utilitzar? Quins tipus d'agrupament realitzarem?

La situació d'aprenentatge planteja situacions complementàries que es gaudiran al llarg del curs. En un inici, els jocs corporals i la literatura sonora, que canta i bressola, són els protagonistes. Els jocs de dits i jocs de falda permeten a l'infant apropar-se al món literari des de l'experiència sensorial del seu propi cos. Més endavant es va incorporant l'objecte llibre, l'àlbum il·lustrat, que permet al grup completar visualment les experiències literàries. Finalment, amb el bagatge d'històries que ha viscut el grup, es pot oferir l'oralitat sense suport del llibre, simplement amb la veu i la imaginació dels oients. Per tant, en aquesta situació d'aprenentatge continuarem fent literatura sonora implicant el cos de l'infant i narració amb objectes, però aquesta s'anirà transformant en narracions cada vegada més complexes.

Partim dels coneixements previs per connectar-los amb el que ja saben.

La distribució del temps i dels grups serà flexible, la durada de la proposta dependrà de l'interès del grup d'infants.

El material per facilitar la consecució del repte serà divers: reculls literaris, objectes, àlbums il·lustrats...

La situació es desenvoluparà a l'espai de referència del grup.

Les famílies contribuiran a la consecució del repte amb les seves aportacions.

La metodologia serà activa i participativa per part dels infants i les famílies.

Es crearà un clima de confiança i respecte que afavoreixi la comunicació i el diàleg entre els infants, l'equip educatiu i les famílies.

L'avaluació es farà mitjançant l'observació i la documentació, utilitzarem la càmera de fotos, enregistraments en vídeo i àudio...

PROPOSTES D'APRENTATGE I D'AVALUACIÓ

Proposta	Descripció de la proposta d'aprenentatge i d'avaluació
<p>Què en sabem? Plantejament</p> <p><i>Joc, exploració, descoberta...</i></p>	<p><i>JOCS LITERARIS PER SENTIR SOBRE LA PELL</i></p> <p>- <i>Què us cantaven de petits?</i> Fem una cerca amb ajuda de familiars, equip, amics... dels diferents formats orals que recordin de petits: cançons de bressol, jocs de falda, moixaines, jocs de triar, de mans, de rotllana... Algunes d'aquestes manifestacions orals, les recollirem en format àudio per poder compartir-les amb el grup en diferents moments del dia. D'aquesta manera l'infant experimenta, gaudeix i descobreix aquest repertori que de mica en mica va entrant en la vida d'aula.</p> <p>- <i>La paraula neix en el cos</i> Comencem triant situacions quotidianes, espontànies o de vinculació amb el grup i individualment (moments de joc per l'espai, canvi de bolquers, a l'exterior, moment dels àpats, abans d'anar a descansar...), per acompanyar-los de jocs lingüístics en què estigui implicat el cos de l'infant. Aniran apropiant-se dels sons, les paraules, el ritme... vivint-ho des d'experiències properes i reals. * Bibliografia amb alguns exemples de reculls.</p>
<p>Com continuem?</p> <p><i>Manipulació, experimentació</i></p>	<p><i>L'OBJECTE LITERARI</i></p> <p>- <i>Pots de literatura en conserva</i> Amb el recull del folklore i les manifestacions orals que seleccionem, dissenyem uns pots transparents on poder conservar-les i utilitzar en diferents moments de la setmana. Cada pot conté un objecte que fa referència a l'obra literària i servirà com a recurs visual a la narració. Mitjançant aquests objectes, l'infant interactua i posa en marxa tots els sentits per expressar-se i gaudir de l'obra literària.</p> <p>- <i>Espai literari</i> Després del recorregut oral mitjançant el cos, introduïm l'objecte llibre, complementant la dimensió visual i connectant la paraula amb la imatge. Es crea una petita biblioteca dins de l'espai de referència del grup amb materials de qualitat en diferents formats i gèneres (àlbums il·lustrats, imaginaris, revistes, històries quotidianes, imaginàries...). Cada llibre es presenta als infants de manera individual, en petits grups o en</p>

	<p>gran grup seguint un ritual d'entrada, amb una capsa de música, per exemple i un ritual de tancament. La narració amb el suport del llibre crea un vincle emocional amb l'objecte i és en aquell moment que podem disposar el material a l'abast dels infants.</p> <p>- Espai de representació Dediquem un espai a la representació de les històries que es van explicant. Els infants tenen l'oportunitat de poder recrear els escenaris, els personatges, la trama... manipulant els materials relacionats amb els llibres.</p> <p>- Què és? Dins d'una capsa hi ha l'objecte amagat, i els infants hauran d'endevinar de què es tracta amb diferents pistes rimades o rodolins.</p>
<p>Com ha evolucionat?</p> <p>Quins canvis hi ha hagut?</p> <p>Assoliment de reptes</p>	<p>LA NARRACIÓ ORAL</p> <p>- Hi havia una vegada... Continuem l'itinerari literari del grup amb petites narracions orals sense suport visual. El grup ja té un imaginari col·lectiu, un patrimoni cultural prou ampli per poder representar mentalment històries que els transportin amb la imaginació a altres escenaris i moments.</p> <p>- La paraula més bonica Anirem enregistrant amb àudios dels infants les paraules, frases o fragments que més els agraden dels contes, poemes, cançons... que anem escoltant per poder fer un recull de paraules boniques.</p>

MESURES I SUPORTS UNIVERSALS⁷

- Ús d'un llenguatge ric, inclúsiu i adequat a l'edat dels infants.
- Ús de gestos, expressions facials, repeticions i vocalitzacions per reforçar i emfatitzar els missatges orals.
- Gestió flexible del temps, els espais i els materials.
- Respecte als diferents ritmes i maneres d'aprendre dels infants.
- Ajuda i suport en cas de demanda o necessitat (explícita o implícita).

MESURES I SUPORTS ADDITIONALS⁸ O INTENSIVUS⁹

Quines mesures o suports addicionals o intensius es proposen per a cadascun dels alumnes següents:

Alumne/a	Mesura i suport addicional o intensiu

⁷Les mesures i els suports universals són els que s'adrecen a tot l'alumnat. Han de permetre flexibilitzar el context d'aprenentatge, proporcionar a alumnes i docents estratègies per minimitzar les barreres d'accés a l'aprenentatge i a la participació que es troben a l'entorn, i garantir la convivència i el compromís de tota la comunitat educativa.

⁸Les mesures i els suports addicionals s'adrecen a alguns alumnes. Permeten ajustar la resposta educativa de manera flexible, preventiva i temporal, focalitzant la intervenció educativa en aquells aspectes del procés d'aprenentatge que poden comprometre l'avenç personal i escolar.

⁹ Les mesures i els suports intensius són específics per a l'alumnat amb necessitats educatives especials, estan adaptats a la seva singularitat i permeten ajustar la resposta educativa de manera extensa, amb una freqüència regular i, normalment, sense límit temporal.

BIBLIOGRAFIA:

- Amat, V i Bernal, MC. *Primeres literatures a l'Educació Infantil. Una experiència amb el moble-taller*. Ed. UVIC. Vic, 2019.
- Bonnafe, M. *Los libros, eso es bueno para los bebés*. Ed. Océano Travesía. Barcelona, 2008.
- Colilles, M. "El papel del adulto en la narración oral". Revista *TaNtágORa*. Maig de 2008.
- Colomer, T. *Introducción a la literatura infantil y juvenil actual*. Ed. Síntesis. Madrid, 2010.
- Correro, C i Real, N (ed.). *La literatura a l'educació infantil*. Associació de Mestres Rosa Sensat. Barcelona, 2017.
- Correro, C i Vilà, N. *La poesia a les primeres edats, inici d'un itinerari*. Associació de Mestres Rosa Sensat. Barcelona, 2023.
- Kruz, J. *Del pecho a la palabra. Infancia de canto y cuento*. Ed. Pantalia. Saragossa, 2020.
- Sanjuán, B. *Érase una voz. El primer libro del bebé*. Ed. Pantalia. Saragossa, 2016.